

Til Stortingets transport- og kommunikasjonskomite

Fra NHO Reiseliv

Dato 16.10.2022

Sak **Statsbudsjettet 2023 (kapitler fordelt til transport- og kommunikasjonskomiteen)**

NHO Reiseliv takker for muligheten til å gi våre kommentarer til neste års statsbudsjett. Vi er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge med over 3 700 medlemsbedrifter. Våre medlemmer driver med overnatting, servering, camping og opplevelser. Og vi har over 100 bedrifter som driver med bilutleie. NHO Reiseliv ønsker en endring i dagens lovverk om fritak for merverdiavgift ved leasing av elbiler og omsetning av elbilbatterier i Merverdiavgiftsloven § 6-7 til også å omfatte korttidsutleie av elbil under 30 dager.

I leiebilbransjen i Norge er det fire store aktører som representerer brorparten av markedet, i tillegg kommer viktige og store regionale leiebilaktører, blant annet Bislet bilutleie, Bergen bilutleie og Bærum bilutleie samt andre mindre aktører. Disse er viktige leverandører for både norsk reiseliv og både norske og utenlandske besøkende i vårt langstrakte land hvor man ofte må kjøre et stykke for å komme til de unike naturopplevelsene vi vet står øverst på grunnen til å bruke Norge som feriedestinasjon. Men leiebilbransjen er også svært viktig for norsk kulturliv og også en stor leverandør av transport til det offentlige. Tall fra Menon-rapporten "Bilutleie og sesongsvingninger" fra 2018 viser at norsk leiebilsbransje har hatt en positiv utvikling de senere år og står for en omsetning på over 2 milliarder kroner, en verdiskaping på 750 millioner kroner og sysselsetter i overkant av 1 000 ansatte. Det er flere indikatorer på at omsetningstallene har steget betydelig etter dette.

NHO Reiseliv ønsker konkret at utleie av kjøretøy som bare bruker elektrisitet til framdrift skal bli fritatt for merverdiavgift gjennom en endring i Merverdiavgiftsloven § 6-7 til også å omfatte korttidsutleie av elbil under 30 dager. I dag betaler du ikke moms når du leaser en elbil, men om en nordmann eller utenlandsk besøkende ønsker å leie en utslippsfri bil for en helgetur eller rundreise i Norge må du betale moms på 25 %. Gjennom å endre dette, vil myndighetene gjøre utleie av utslippsfrie biler billigere og samtidig bidra til en økning av andelen utslippsfrie biler hos norske bilutleiende. Dette vil også forbedre muligheten for å kunne tilby utslippsfrie reiselivsopplevelser i Norge fra A til Å. Som nevnt er bilutleie en viktig leverandør til norsk kulturliv (film, konserter, festivaler etc). Forslaget vil naturlig nok også bidra til å øke bruken av utslippsfrie varebiler og personbiler hos dette segmentet.

Det er tre hovedfaktorer som bestemmer den norske reiselivsnæringens konkurranseposisjon:

- Innholdet, det vil si omfanget og kvaliteten på det norske reiselivsproduktet – kombinasjonen av kommersielle produkter og ikke-kommersielle natur- og kulturgoder
- Tilgjengeligheten, det vil si den fysiske infrastrukturen og transportmulighetene på denne infrastrukturen (fly, tog, båt, bil)
- Prisen, på enkeltprodukter og på det helhetlige reiselivsproduktet – inklusiv de ikke-kommersielle natur- og kulturgodene

Leiebil er et viktig element for tilgjengeligheten til det norske reiselivsproduktet. Et mva-fritak for korttidsutleie av elbil vil imidlertid påvirke alle tre faktorer: Innholdet blir mer attraktivt gjennom økt tilbud av utslippsfrie alternativer, tilgjengeligheten ivaretas og gjøres enda mer utslippsfri og prisen på det utslippsfrie alternativet blir enda mer konkurransedyktig.

I Innovasjon Norges reiselivsstrategi lagt frem i 2021, ble "grønne reiser" løftet frem som et tiltak for å tiltrekke oss nye gjester, skape flere hjørnesteinsbedrifter og vekst for lokalsamfunn, samtidig som vi tar vare på landet vårt for fremtidige generasjoner. Innovasjon Norge ønsker "økt verdiskaping med mindre avtrykk gjennom sømløse grønne reiseruter til og i Norge." Utslippene fra overnatting og servering i Norge er på god vei til å bli null, det er transport-leddet som utgjør CO₂-utslippene i reiselivet. Derfor er det som innovasjon Norge, "nødvendig å jobbe frem nye tilbud som både gir lave utslipp og samtidig blir attraktive for forbrukerne."

Å likestille vilkårene i mva-loven for korttidsutleie og omsetning og leasing av utslippsfrie elbiler vil bidra til å gjøre nettopp dette.

For ytterligere argumentasjon knyttet til et MVA-fritak for korttidsutleie viser NHO Reiseliv til Hyre og deres kommentarer/innspill til transport- og kommunikasjonskomiteen knyttet til Merverdiavgiftsloven § 6-7 - Fritak for merverdiavgift ved korttidsutleie av elbiler under 30 dager

Punkt to: Endre reglene knyttet til fradrag av merverdiavgiften for bilutleie i Norge

Tilbudet av leiebiler øker mindre enn etterspørselen i høysesongen, særlig i turistområder i Nord-Norge og på Vestlandet, hvor etterspørselen øker mest, med full kapasitetsutnyttelse som konsekvens. I Nord-Norge er hver leiebil utleid 17 av 20 dager og prisene øker med 40 prosent. På vinteren er situasjonen imidlertid omvendt, med lav kapasitetsutnyttelse og langt lavere priser. Lav tilbudselasticitet med sterk prisoppgang på sommeren virker hemmende på inntektene i resten av reiselivsnæringen, som er avhengig av at turistene kan komme seg fra flyplassen til fjordene, fjellene og naturen. Lav kapasitet og sterk prisoppgang skyldes delvis et fradragsregelverk som gjør det veldig kostbart for leiebilselskapene å øke kapasiteten i høysesongen, for deretter å redusere kapasiteten når lavsesongen kommer. NHO Reiseliv foreslår derfor en endring av fradragsregelverket som øker fradraget i begynnelsen av holdeperioden, slik at holdetiden reduseres, tilbudselasticiteten øker, og prisene på sommeren reduseres.

Disse vilkårene er spesifisert i paragraf 9-6. «Salg mv. av personkjøretøy» som bestemmer at fradragsførtinngående merverdiavgift skal tilbakeføres dersom kjøretøyet i løpet av de fire første årene etter registreringen selges eller omdisponeres til bruk som ikke ville gitt fradragsrett. Fradragsreglene for leasing og leiebil påvirker bilutleiebransjen i stor grad. Regelen påvirker hvor lenge bilutleieselskapene bør holde på bilene sine, og når man bør selge videre, og påvirker dermed hvor elastisk tilbudet av leiebiler er over sesongene.

Lengre holdetider på hver enkelt bil gir lavere tilbudselasticitet gjennom året og bidrar til større svingninger i kapasitetsutnyttelse og priser gjennom året. På oppdrag fra NHO Reiseliv kom Menon med et forslag er å skille lovmessig mellom leasing og bilutleie, hvor leasing beholder dagens regelverk, mens leiebilbransjens rammebetingelser omreguleres. Skal kapasiteten opp i sommermånedene, er derfor regelverket nødt til å gi sterkere insentiver til å holde biler i kortere perioder. Forslaget til regelverk inneholder derfor et langt høyere merverdiavgiftfradrag de første seks månedene.

Forslaget i sin helhet og bakgrunn kan leses her:

<https://www.nhoreiseliv.no/contentassets/09a5136eed8147699142f7201fed301c/rapport---bilutleie-og-sesongsvingninger-oppdatert-versjon.pdf>

Menon beregnet i 2018 at en regelendring vil generere 118 millioner kroner i økt nettoeksport, og at statens inntekter på avgifter fra reiseliv vil øke med 32 millioner kroner samlet sett. Høyere omskiftningshyppighet og større bilpark vil øke statens avgiftsinntekter med 16 millioner kroner alene, mens økte inntekter fra merverdiavgift fra andre deler av reiselivsnæringen og handel vil øke med 16 millioner kroner. Menon beregner også at den økte nettoeksporten tilsvarer 74 millioner kroner i verdiskaping og en sysselsetting på 129 arbeidsplasser.